

ogsaa, at det var en Fejl, naar den delte saa rigeligt Udbytte ud, som den gjorde i Aar. Jeg er ikke enig i de Bemærkninger, der er fremsat til Forsvar derfor, hverken dem, der er fremsat af Justitsministeren, eller dem, der er fremsat af det ærede 18de tingvalgte Medlem. Jeg synes, det har stor Betydning, hvad Udbytte Nationalbanken giver. Det er kun 2,7 Millioner, bliver der sagt. Ja, men det er ogsaa Penge, og det er maaske netop det Beløb, der nu bliver Tale om at ofre andetsteds fra, fra Statens Side; ja, det bliver maaske større Summer. Men 2½ Mill. Kr. er for mig Penge i de Spørgsmaal, der skal forhandles om mellem Staten og Nationalbanken, og jeg kan ærlig talt ikke se, hvad Ulykke der skulde ske, om Nationalbanken ikke gav Udbytte. Tværtimod, det vilde jo vise, at den vilde føre en overordentlig forsigtig Politik. Ja, det blev ubehageligt for de Mennesker, der ligger med Aktier, det indrømmer jeg fuldt ud. Men den Slags Ubahageligheder kan man ogsaa blive overrasket af, naar man ligger med andre Aktier. Og det, at Nationalbanken, skønt den havde likvide Midler at dele ud til Aktionærerne, sagde: Nej, det gør vi ikke, for vi vil anvende disse Penge til at stabilisere vor Krone, det vilde netop give et ganske andet Indtryk af Bankens Villie til at gøre en Indsats, og saa maatte Aktionærerne, som i de senere Aar har haft Lejlighed til at glæde sig over det store Udbytte, tage den Smule Ubahagelighed med, som maatte komme af, at der et Aar ikke gaves Udbytte.

Det forekommer mig, at man i de Bemærkninger, der fremsættes, i noget for høj Grad identificerer Aktionærernes Interesser med Samfundets. De er jo slet ikke identiske. Nationalbanken er en privat Bank, og dens Aktionærer har ikke noget som helst Krav paa særlig Beskyttelse fra Statens Side fremfor, hvad andre Aktionærer har. Og selv om Nationalbankens Aktionærer ikke faar noget Udbytte, vil det kun medføre, at dens Aktier gaar ned, hvorimod Bankens Evne til at imødekomme de økonomiske Krav, der stilles til den, absolut vil vokse. Enhver vil jo se af Nationalbankens Regnskab, hvorledes den er i Stand til at arbejde. Jeg tror snarere, at Resultatet var blevet det modsatte, hvis Banken havde sagt: I Aar giver vi slet ikke noget Udbytte. Det er muligt, at dette vilde være et for drastisk Skridt overfor Aktionærerne, men jeg kan ikke tænke mig, at det kunde skade Bankens Anseelse og Stilling i det danske Pengevæsen, om den holdt paa sine Penge i Stedet for at dele dem ud til sine Aktionærer.

Jeg synes slet ikke, at dette Spørgsmaal er ligeegyldigt, og det forekommer mig, at man fra Bankens Side i for høj Grad manøvrerer paa den Maade, at naar man kommer til Staten og skal have en eller anden Støtte, saa er man en Samfundsbank, saa er det Samfundsinteresser, det gælder, men naar det drejer sig om at henlægge til Udbytteudligningsfond og uddele Udbytte, saa er man en Privatbank, som Staten ikke har noget at gøre med. Det er denne Dobbeltstilling, jeg mener, Rigsdagen har Grund til at have for Øje; den bør kræve, at der ikke tages andre Hensyn til Aktionærerne og til de private Interesser, der ligger i Banken, end foreneligt med Bankens Pligt overfor Samfundet. Og Bankens Pligt overfor Samfundet er at ofre alle de Penge, som den overhovedet kan ofre uden at svække sig, paa at holde vor Krone oppe, bringe vor Kronekurs i Vejret.

Til den højtærede Justitsminister vil jeg gerne sige, at hvis det er rigtigt, som han sagde, at Staten faar Fordelen ved, at der er 1 Kr. Sedler i Omsætningen, saa er jeg klar over, at det maa være Staten, der har Pligt — hvis der er nogen Pligt — til at indløse det danske Sølv, der sendes tilbage fra Sverige. Hvorvidt der er nogen Pligt dertil eller ej, har jeg ikke udtalt mig om. Jeg forstaar, man stiller det Krav, og jeg anser det ogsaa for rimeligt, at man stiller det Krav, naar man har en Møntunion. Jeg kan ikke se, hvorfor den danske Stat skal have Fordelen af at have sin Skillemønt løbende i Sverige. En nogenlunde rimelig Opfattelse af en Møntunion maa forlange, at hvert Land i Unionen faar Lov til at udmønte en passende Del af Skillemønt. Jeg synes, at moralsk set forstaar man fuldkommen dette Kravs Fremsættelse — om det er juridisk berettiget, er en helt anden Ting, som jeg slet ikke har beskæftiget mig med. Men hvis det er saaledes, at det er Staten, der faar Fordelen — det kan maaske nærmere paavises ved en Undersøgelse, hvilken Afgift der er betalt, og hvor mange 1 Kr. Sedler der har været i Omløb paa de forskellige Tidspunkter —, saa vil jeg indrømme Justitsministeren, at det er Staten, der har Pligt til at betale, hvis der er en saadan Pligt. Men jeg maa have en nærmere Paavisning af dette ved en Undersøgelse. Hvis det er Nationalbanken, der har Fordelen af den forøgede Seddeludstedelse, er det efter min Mening Nationalbanken, der har moralsk Pligt til at betale — moralsk, ingen juridisk; jeg tror ikke, man paa noget Punkt kan sige, at den har en juridisk Pligt. Men der er stillet saa mange Krav fra